

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 32. Responsum Principum Legato Pontificio datum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

sceleratam ducant, necnon Sacerdotes tot sacrilegiorum exemplis animati palam connubia ineant, ad quæ cohibenda scandala tam enormia Episcopi nec sat virium haberent, nec Magistratus potestatis suæ auxilium præbere vellent. Absoluta hac oratione Cheregatus Principibus congregatis monita, ac Pontificis diploma tradidit.

Sæcul. XVI.
A. C. 1522.

§. XXXII.

Responsum Principum Legato Pontificio datum.

Principes in comitiis congregati scripto responsum dabant, hunc in modum: *Serenissimus Princeps Ferdinandus comitiorum Præses, ceterique Principes de suæ Beatitudinis ad summum Apostolatus apicem electione incredibili quadam animorum hilaritate & lætitia sunt affecti, ac summo studio ex animo orant, ut sua Sanctitas in hoc sancto proposito, ut pius Pastor & Pater pergat, nilque intentatum relinquat, quo dissidentes Principes ad pacem reducat, ut instantibus Christianæ Reipublicæ periculis & Turcæ conatibus obsisti possit. Pro quo omnes Principes Germani una cum ceteris Potentatibus omni ope & opera fideliter sunt laboraturi; profitentur enim, se non minus quam Beatitudinem Pontificiam ex animo dolere, de impietatibus,*
anima-

Sæcul. XVI.
A.C. 1522.

animarum periculis & incommodis, quæ in Christiana Religione ex Lutheri Secta aliisque provenerint. Quicquid enim auxilii & consilii pro extirpandis erroribus, & animarum periculis amovendis sua moderatione præstare unquam poterint, sunt pro summa in Christi Religionem pietate paratissimi, ingenueque agnoscunt, se & Pontifici & Cæsari ad omnem obedientiam esse obnoxios. Sed quod Sedis Apostolicæ sententia simulque Cæsareæ Majestatis edictum non sit debitæ executioni demandatum, non sine maximis urgentissimisque rationibus, ne pejora inde causarentur &c. hætenus prætermissum est. Majori namque populi parti persuasum est, & Lutheranis libris ac dogmatibus populorum opinio sic informata, ut jam pro comperto habeant, nationi Germanicæ a Curia Romana per certos abusos, multa & magna gravamina & incommoda esse illata, ob id, si pro executione Apostolicæ sententiæ, vel Cæsaris edicti, quicquam acerbius attentatum esset, mox popularis multitudo hanc suspicionem animo concepisset, ac si talia fierent pro evertenda Evangelica veritate, & sustinendis manutenendisque malis abusibus, impietatibusque. Unde indubie aliud nihil, quam gravissimi tumultus populares, ac bella intestina speranda essent. Opportunioribus itaque remediis in hac potissimum temporum difficultate his malis succurrendum existimant; nam quemadmodum Reverendissimus

mus

mus Nuncius fatetur & agnoscit; quod Deus Sæcul. XVI.
A.C. 1523.
hanc Ecclesiæ suæ persecutionem inferri per-
mittat propter peccata hominum, pollicetur-
que Pontifex omnem adhibiturum operam,
ut primum Romana Curia reformetur, &
concordata Germanicæ executioni darentur.
Quæ res Pontificiæ sollicitudinis digna
foret, ac brevi populi querelas tolleret;
nisi enim, subjungebant Imperii Princi-
pes, istiusmodi abusus & gravamina, si-
mulque certi articuli, quos sæculares Princi-
pes juxta hæc specialiter designatos scriptis
exhibebunt, fideliter refoventur, vera pax
& concordia inter Ecclesiasticos, sæculares-
que ordines, hujusmodi tumultus, & erro-
rum extirpatio per Germaniam minime spe-
randa est. Cum autem S. R. Imperii Ordi-
dines in solutionem Annatarum ad aliquot
annos Sedi Apostolicæ solvendarum ea lege
consenserint, ut illa in oppugnationem Tur-
cæ, & defensionem Fidei Catholicæ conver-
tantur, cum vero annatæ illæ a Prædeces-
soribus Pontificibus in hunc usum, in quem
decreta sunt, conversæ non fuerint; ideo
Principes vehementer orant, ut Pontifex ve-
lit illa annata, quæ post obitum Episcopo-
rum ad Curiam Romanam solvenda fuerint,
in futurum non exigere, sed illa fisco sacri
Romani Imperii applicanda relinquere, ut
eo commodius per Germanicam Nationem
aliis Christianis Principibus contra Turcam
auxilia & præsidia præstari possint.

Cum

Sæcul. XVI.
A.C. 1523.

Cum vero summus Pontifex desiderat edoceri, quibus mediis huic Lutherano errori melius obviari valeat. Ad hæc Principes & ordines dicunt, quicquid hac in re utilitatis & auxilii præstare poterint, sunt, & erunt semper paratissimi. Ex quo autem hoc sæculum in omni Statu tam Ecclesiastico, quam sæculari corruptissimos habeat mores, sintque non tantum ex parte Lutheranae Sectæ, sed ex aliis causis multi errores, abusus & corruptelæ, ob id nullum commodius, efficacius, & oportunius remedium Imperii ordines excogitare potuerunt, quam quod sua Beatitudo accedente Cæsaris consensu, liberum Concilium ad locum convenientem in Natione Germanica, quanto celerius fieri poterit, videlicet, vel in Argentoratum, vel Moguntiam, Coloniam, vel ad civitatem Metensem vel alium convenientem locum in Germania indicare, nec ultra unius anni spacium hæc Concilii convocatio (si possibile foret) differatur, & quod in tali Concilio cuivis Ecclesiastici, vel Laicalis Ordinis liceret libere loqui, & consulere pro gloria summi Dei, & salute animarum, proque Republica Christiana, non obstantibus quibuscunque juramentis, & obligationibus.

Cum vero non minima pars istius negotii ex hac medii temporis intercapedine pendeat, hinc S. R. Imperii Principes apud Electorem Saxonica summa diligentia curare volunt,

volunt, ne Lutherus, & sui Sectatores aliquid amplius scribant, edant, & typis excudi faciant. Curabuntque, ut per omnem Germaniam cum divini verbi præconibus diligenter agatur, ne in populum Christianum spargant ea, per quæ possit popularis multitudo ad tumultum, vel rebellionem moveri, aut in aliquem errorem induci, sed quod nihil præter verum, purum, & sanctum Evangelium, juxta doctrinam & expositionem approbatam, & ab Ecclesia Christiana receptam Scripturæ doceant, & prædicent. Ordinabunt præterea Archiepiscopi, & Episcopi, aliique Prælati per suas Dioceses Viros doctos & probos, qui prædicantibus fideliter & diligenter intendere debebunt, & si quid ab illis vel erratum, vel minus idonee dictum esse offenderint, eos mansuete corrigent, hunc in modum, ne quispiam suspicari possit, quod veritas Evangelica per hoc impediri quærat. Præterea in omnibus Bibliothecis, & apud Typographos diligentissime providebunt, ne in futurum aliquid novi typis excudatur, nisi prius per Viros probos, & doctos ista revideantur, & nisi per eosdem approbatum fuerit, minime vendatur, excudatur, vel publicetur. Et per hæc media sperant, quod hoc tempore poterit istis tumultibus, erroribus, & offendiculis commodius mederi. Per hæc maxime satisfieret populari, & nunc fluctuanti multitudini; indubie enim multi probi, & boni

Hist. Eccles. Tom. XXXIV. R Viri

Sæcul. XVI.
A. C. 1523.

Viri Christiani futurum, & proxime indicendum Concilium magno desiderio essent expectaturi.

Postremo de Presbyteris, qui matrimonia contrahunt, & de Religiosis, qui relictis monasteriis ad sæculum redeunt, de quibus Reverendissimus Nuncius Apostolicus inter cetera meminit, considerant Principes, ex quo in legibus civilibus nulla pœna specialiter super his sit statuta, ob id congruum visum est, ut tales per eorum Ordinarios debita pœna in sacris Canonum Constitutionibus expressa, ut puta amissione beneficiorum, & privilegiorum, aliisque pœnis condignis puniantur, donec super his omnibus publica mandata, & edicta a Cæsare fiant. Ordinarii autem illi a sæcularibus in ista animadversione & punitione minime impediuntur, sed pro tuitione jurisdictionis Ecclesiasticæ eis auxilium, & favorem impendant. Si vero illi votorum transgressores aliis delictis in ditione & territorio alicujus Principis vel potestatis sæcularis delinquerent, ex tunc debitis, & congruis pœnis puniantur, & coerceantur. Postremo Principes & Ordines vehementer orant, ut Pontifex ista omnia non aliter accipere, & intelligere velit, quam a bono, pio, sincero, & Christiano animo profecta; nihil enim est, quod tam ex animo velint, quam Statum sanctæ Catholicæ & Romanæ Ecclesiæ, Pontificisque felicem incolumem, & salvum, ad cujus

vota,

vota, desideria, & obedientiam, ut fideles Sæcul. XVI.
filii se paratissimos offerunt, & commendant. A.C. 1523.

§. XXXIII.

Nuncii Apostolici responsum.

Displicuit hoc responsum Pontificis nuncio, unde huñc in modum Principibus reposuit: *Et primo quantum ad id, quod Principes dicebant, & se excusando afferebant, quod non fuerit visum, sibi* Pallav. hist. expedire, ut sententia Apostolicæ Sedis, & Trid. l. 3. Imperiale Decretum debitæ executioni man- cap. 8. n. II. *detur, ne inde contingant pejora, & acerbiora mala, ad hoc respondit Nuncius: Non satisfacit illa ratio, quod propter scandala evitanda hæc sententia ac edictum exequi non debeant. Nam non sunt toleranda mala, ut proveniant bona, & magis sunt curanda ea, quæ pertinent ad animæ, quam ad corporis salutem: Cum vero Lutherus ante sententiam Apostolicam, & Cæsareum Decretum errasset in uno, & post sententiam & edictum erraverit in longe pluribus, attento, quod indies magis cum suis sequacibus erraverit, & erret, pœnce etiam ipsæ augeri, non diminui debent. Et quantum ad responsum ipsum, ex eo imprimis offenditur divina Majestas, cujus caussa tam segniter curatur, offenditur Apostolicæ Sedis dignitas, offenditur Imperialis culminis celsitudo, quorum ordinationes tam impune*

R 2 suspens-